

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств **Вінницької області**
щодо їх ділових очікувань*
III квартал 2024 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в III кварталі 2024 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Вінницької області** у III кварталі 2024 року свідчать, що, незважаючи на війну, занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали, **респонденти продовжують очікувати зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Очікується нижча інфляція. Девальваційні очікування посилилися.**

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні вищими темпами:** баланс відповідей – 61.9% (одні з найвищих очікувань серед регіонів) (у попередньому кварталі – 19.0%) (графік 1). У цілому по Україні баланс відповідей – 3.7%;
- **повільніше зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують, що зростання цін не перевищить 10.0%, становила 85.7% (у II кварталі 2024 року – 66.7%), у цілому по Україні – 54.5%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають воєнні дії та витрати на виробництво (відмітили всі респонденти), а також курс гривні до іноземних валют та податкові зміни (вплив останнього чинника посилюється порівняно з попереднім опитуванням) (графік 2);
- **посилення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 85.7% респондентів (у попередньому кварталі – 71.4%), у цілому по Україні – 88.5%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану підприємств:** баланс відповідей – 33.3% (одні з найвищих очікувань серед регіонів) (у II кварталі 2024 року – 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні очікується погіршення фінансово-економічного стану підприємств – «мінус» 0.9%;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції вищими темпами:** баланс відповідей – 57.1% (у попередньому кварталі – 20.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланс відповідей – 10.5%;
- **збільшення інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар вищими темпами:** баланс відповідей – 44.4% (у II кварталі 2024 року – 20.0%). Респонденти області також очікують збільшення інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт: баланс відповідей – 11.1% (у попередньому кварталі – 10.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 7.5% та «мінус» 3.2% відповідно;
- **зменшення кількості працівників:** баланс відповідей – «мінус» 4.8% (у II кварталі 2024 року – 0.0%) (графік 4). У цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 10.9%;
- **пришвидшення зростання цін на товари / послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей 85.7% і 90.5% відповідно (у попередньому кварталі – 71.4% і 76.2% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину, матеріали, а також енергоносії та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника вищими темпами:** баланси відповідей – по 85.7% відповідно (у попередньому кварталі – по 66.7% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 5).

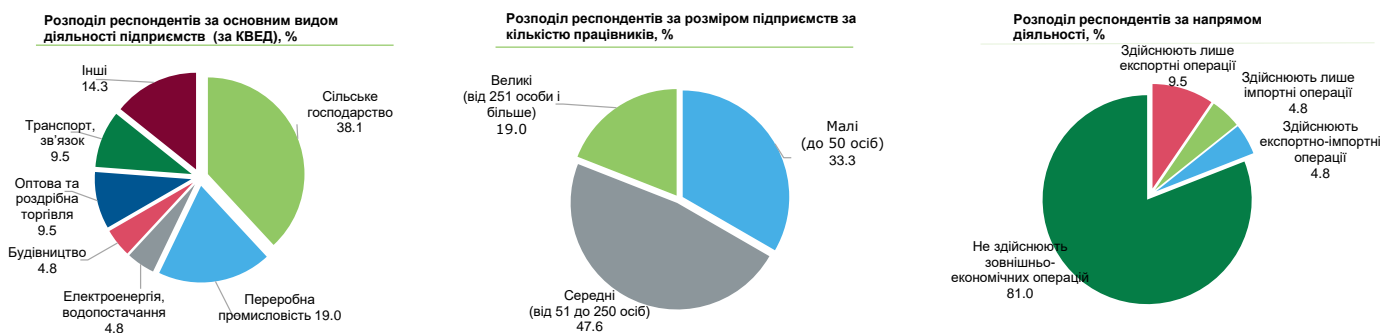
Респонденти очікують, що **потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом збільшаться** (графік 8). Підприємства, що планують брати кредити (33.3% опитаних), обирають запозичення виключно в національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають наявність інших джерел фінансування, занадто складну процедуру оформлення документів та надмірні вимоги до застави (графік 10).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.1%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

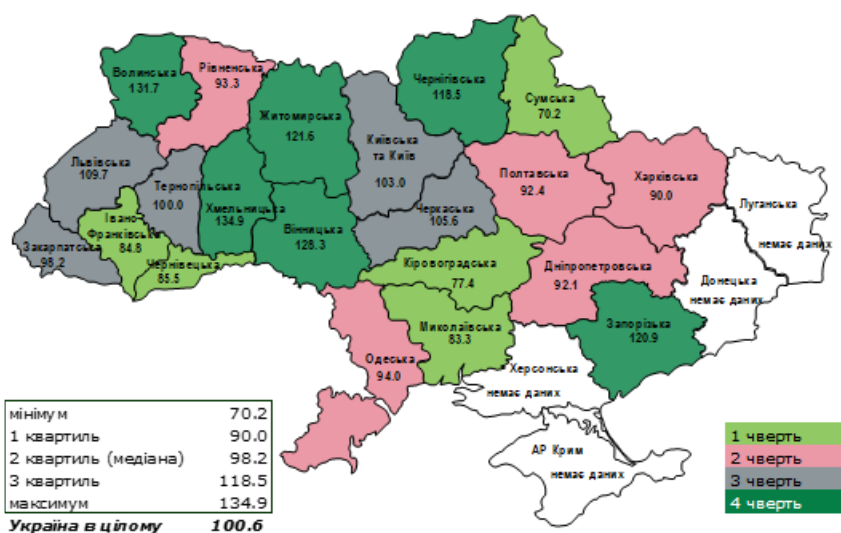
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий:** баланс відповідей – «мінус» 9.5% (у попередньому кварталі – «мінус» 15.0%), у цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва збільшився й є вищий, ніж нормальний:** баланс відповідей – 8.3%, у II кварталі 2024 року – 0.0%;
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване збільшення попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 9.5%, у попередньому кварталі – 10.0%.

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 31 липня – 22 серпня 2024 року;
- опитано всього 21 підприємство;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

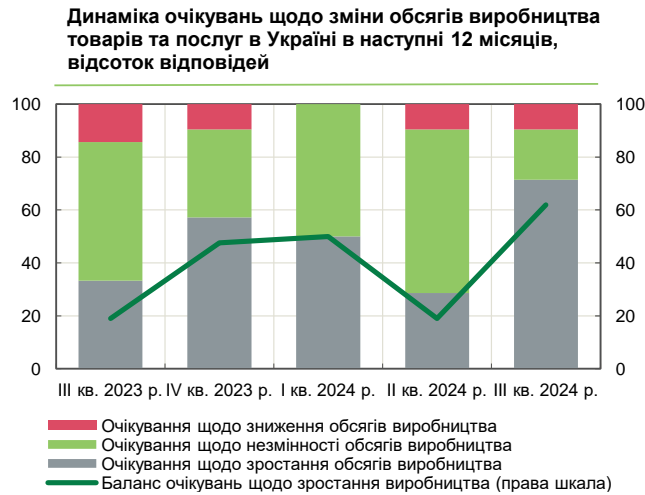
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2023 р.	IV кв. 2023 р.	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.
фінансово-економічного стану	19.0	9.5	4.5	0.0	33.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	47.6	20.0	28.6	20.0	57.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	5.9	5.3	22.2	10.0	11.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	47.1	26.3	27.8	20.0	44.4
кількості працівників	-9.5	-4.8	-9.1	0.0	-4.8

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

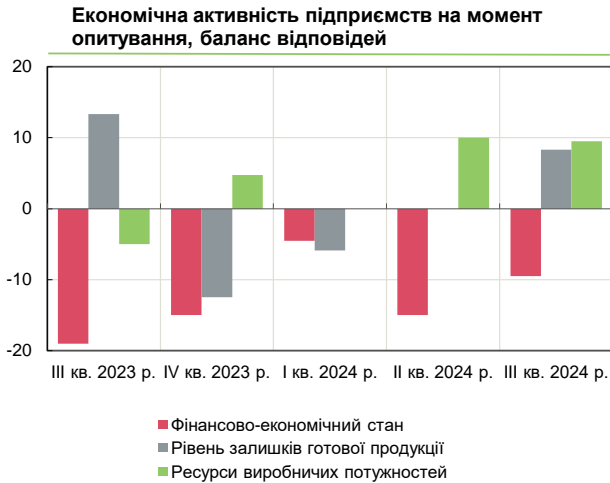
Графік 1

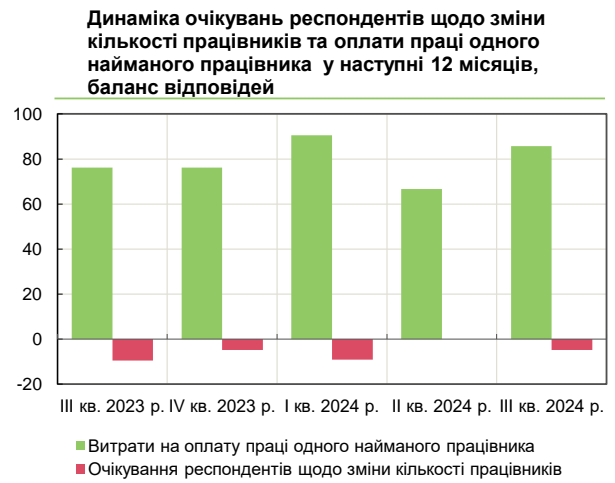
Графік 2

Графік 3

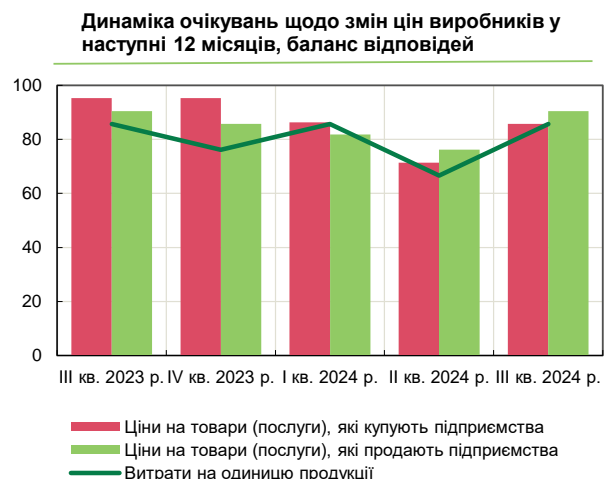
Графік 4

Графік 5

Графік 6

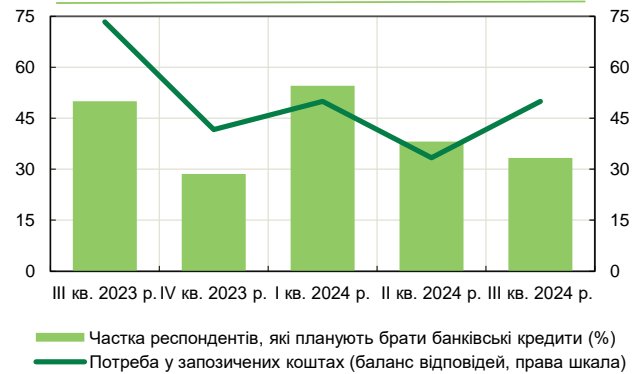
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

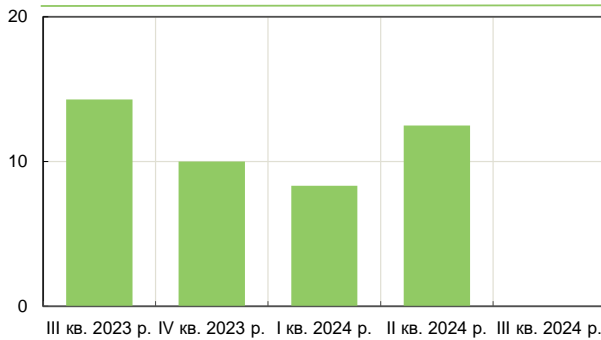
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

